

Statut PARTII DEMOKRATYCZNEJ „DEMOKRACI.PL”

Statut Partii Demokratycznej „demokraci.pl” uchwalony w dniu 7 maja 2005 roku
Tekst jednolity po zmianach przyjętych w dniu 21 stycznia 2012 roku.

- I POSTANOWIENIA OGÓLNE
- II CZŁONKOWIE PARTII ORAZ ICH PRAWA I OBOWIĄZKI
- III STRUKTURA ORGANIZACYJNA PARTII
  - A STRUKTURA WŁADZ KRAJOWYCH
  - B RADA POLITYCZNA PARTII
  - C WŁADZE REGIONALNE PARTII
  - D KOŁA PARTII
- IV MAJĄTEK PARTII
- V ORGANIZACJE STOWARZYSZONE
- VI POSTANOWIENIA KOŃCOWE
- VII POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Partia Demokratyczna „**demokraci.pl**”, zwana dalej także Partią, jest partią polityczną powołaną do udziału w życiu publicznym Rzeczypospolitej Polskiej poprzez realizowanie celów określonych w programie.
2. Nazwa Partia Demokratyczna „**demokraci.pl**” zastępuje dotychczasową nazwę Unia Wolności.

§ 2

1. Partia Demokratyczna „**demokraci.pl**” działa na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującego prawa i posiada osobowość prawną na podstawie wpisu do ewidencji partii politycznych zgodnie z przepisami ustawy o partiach politycznych.
2. Siedzibą Partii jest m. st. Warszawa.
3. Nazwa i symbole Partii Demokratycznej „**demokraci.pl**”, Unii Wolności i Unii Demokratycznej korzystają z ochrony prawnej.
4. Partia używa także skrótów „**Partia Demokratyczna**”, „**PD**” „**demokraci.pl**” oraz „**Demokraci**”.
5. Partia może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji zrzeszających stowarzyszenia, ugrupowania i partie polityczne o podobnych celach i założeniach programowych.

§ 3

1. Partia realizuje swoje cele odwołując się do opinii publicznej, uczestnicząc w sprawowaniu władzy oraz wywierając wpływ na kształtowanie polityki w Państwie, w szczególności poprzez:
  - a) opracowywanie programów politycznych, gospodarczych i społecznych,
  - b) inspirowanie i wspieranie inicjatyw i akcji obywatelskich,
  - c) propozycje ustawodawcze i uchwałodawcze,
  - d) działalność informacyjną,
  - e) utrzymywanie kontaktów z organizacjami międzynarodowymi oraz krajowymi i zagranicznymi partiami i ruchami społecznymi.
2. Partia wysuwa swych kandydatów do wybieralnych organów państwowych, samorządu terytorialnego i Parlamentu Europejskiego oraz organizuje ich kampanie wyborcze. Sposób wskazywania kandydatów do władz państwowych i Parlamentu Europejskiego określa Rada Krajowa Partii, a do władz samorządowych Rady Regionalne.

§ 4

1. Posłowie i senatorowie wybrani z list Partii tworzą Klub Parlamentarny lub Koło Parlamentarne wspólne lub oddzielne dla obu izb. Ilekroć mowa w niniejszym statucie o Klubie Parlamentarnym, dotyczy to również Koła Parlamentarnego. Radni - członkowie Partii tworzą Kluby Radnych Partii. Do powyższych Klubów mogą być przyjmowane osoby niebędące członkami Partii, o ile zaakceptują regulaminy Klubów.
2. Za zgodą odpowiednich władz Partii posłowie, senatorowie oraz radni - członkowie Partii mogą tworzyć Kluby wspólne z członkami innych ugrupowań politycznych.

3. Klub Parlamentarny Partii jest reprezentacją Partii w parlamencie.
4. Klub Parlamentarny konsultuje stanowiska w istotnych kwestiach z Zarządem Partii, a gdy to jest niemożliwe z Przewodniczącym i Wiceprzewodniczącymi Partii.
5. W sprawach:
  - a) zmian w konstytucji, w ordynacjach wyborczych oraz w ustroju samorządu terytorialnego,
  - b) uchwalania budżetu, absolutorium dla rządu i polityki podatkowej,
  - c) powoływania i odwoływania organów państwowych lub poszczególnych ich członków,
  - d) zawierania koalicji parlamentarnych,
  - e) bezpieczeństwa państwa i kierunków polityki zagranicznej.

Uchwały Rady Krajowej, a w wypadku, gdy ona nie obraduje, Zarządu Partii, są dla Klubu Parlamentarnego obowiązujące.

6. Sekretarze Krajowi mają prawo przedstawiania stanowiska Partii na posiedzeniach Klubu Parlamentarnego i jego organów.

§ 5

1. Kolegialne władze Partii wyrażają swoją wolę przez podejmowanie uchwał.
2. Uchwały władz Partii, podejmowane w sprawach należących do ich zakresu działania, są wiążące dla władz niższego stopnia oraz członków organizacji, których te uchwały dotyczą.
3. Uchwały sprzeczne z prawem lub postanowieniami statutu podlegają uchyleniu przez właściwe władze wyższego stopnia.
4. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/3 członków uprawnionych do głosowania, chyba że inne przepisy statutu stanowią inaczej.
5. Jeżeli do podjęcia uchwały wymagana jest zwykła większość głosów, to uchwała jest przyjęta, jeżeli liczba głosów oddanych za uchwałą jest większa od liczby głosów oddanych przeciw. Jeżeli do podjęcia uchwały statut lub regulamin wymaga bezwzględnej większości głosów, to uchwała jest przyjęta, jeżeli liczba głosów oddanych za uchwałą jest większa niż suma głosów przeciw i wstrzymujących się.
6. Uchwały podejmowane są w głosowaniu jawnym, chyba że głosowania tajnego zażąda 1/3 członków danej władzy obecnych na posiedzeniu.

§ 6

1. Wybory do władz Partii odbywają się w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów.
2. Wybory odbywają się zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/3 członków uprawnionych do uczestnictwa w wyborach, z tym że wybory Przewodniczącego Partii, Przewodniczących Regionów i Przewodniczących Kół dokonywane są bezwzględną większością głosów.
3. Jeżeli liczba kandydatów stających do wyborów, w których wymagana jest zwykła większość, nie przekracza liczby miejsc do obsadzenia, wymaga się oddania głosu za albo przeciw każdemu kandydatowi.

4. Jeżeli do dokonania wyboru statutu lub regulamin wymaga bezwzględnej większości głosów, to kandydat jest wybrany, gdy za wyborem kandydata oddano ponad połowę ważnych głosów.
5. Członkowie władz Partii mogą być odwołani w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej 1/3 uprawnionych przez władzę, która dokonała ich wyboru lub powołania.
6. Wniosek o odwołanie może być zgłoszony przez co najmniej 1/3 statutowego składu władzy lub przez jej przewodniczącego.
7. Nie można być jednocześnie członkiem władzy uchwałodawczej, rewizyjnej lub sądowej tego samego szczebla.

§ 7

1. Kadencja władz Partii wszystkich szczebli trwa trzy lata. Mandat pochodzących z powołania członków władz ustaje wraz z zakończeniem kadencji.
2. Najpóźniej przed upływem dwóch lat od dnia wyboru Rady Krajowej uchwała ona kalendarz wyborczy, który określa dopuszczalne terminy wyborów - kolejno: władz Kół, władz regionalnych i władz krajowych, w tym okres przeznaczony na odbycie Zjazdów Regionalnych tak, aby Kongres Krajowy dla dokonania wyboru władz odbył się przed upływem trzech lat od początku kadencji Rady Krajowej.
3. Kadencja władz krajowych, regionalnych i władz Kół upływa w terminie ustalonym w kalendarzu wyborczym, z dniem wyboru władz nowej kadencji.

§ 8

1. W swej działalności Partia odwołuje się do pracy społecznej członków.
2. W wypadkach określonych przez uchwałę Zarządu Partii wybór do władz Partii jest równoznaczny z nawiązaniem stosunku pracy. Rozwiązuje się on wraz z wygaśnięciem mandatu.

II CZŁONKOWIE PARTII ORAZ ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 9

1. Członkiem lub członkiem sympatykiem Partii może być każdy, kto akceptuje statut, cele i program Partii oraz
  - a) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) ukończył 18 lat,
  - c) korzysta z pełni praw publicznych,
  - d) nie jest członkiem innej partii politycznej,
  - e) nie został ubezwłasnowolniony całkowicie lub częściowo,
  - f) nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
  - g) nie został pozbawiony praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu,
  - h) nie wydano wobec niego prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego niezgodność z prawdą oświadczenia osoby lustrowanej,
  - i) nie został w okresie ostatnich trzech lat wykluczony z Partii lub z Unii Wolności prawomocnym orzeczeniem właściwego Sądu Koleżeńskiego ani nie wystąpił w tym czasie z Partii lub z Unii Wolności w trakcie toczącego się przeciwko niemu postępowania przed Sądem Koleżeńskim.
2. W uznaniu zasług dla Polski, demokracji lub Partii Kongres Krajowy może nadawać honorowe członkostwo Partii.

§ 10

1. Podstawą przyjęcia w poczet członków Partii jest złożenie podpisanej deklaracji członkowskiej, opłacenie składek członkowskich za trzy miesiące oraz przedłożenie opinii wprowadzającej dwóch członków Partii lub rekomendacji Zarządu Regionu albo Zarządu Partii.
2. Uchwałę o przyjęciu w poczet członków podejmuje Zarząd właściwego Koła w terminie miesiąca od złożenia deklaracji oraz opinii wprowadzających lub rekomendacji Zarządu Regionu albo Zarządu Partii. Jeśli Zarząd Koła w tym terminie nie podejmie uchwały, może ją podjąć Zarząd Regionu.
3. Od uchwały Zarządu Koła odmawiającego przyjęcia w poczet członków przysługuje, w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia o jej podjęciu, odwołanie do Zarządu Regionu. Odwołanie jest rozpatrywane w ciągu miesiąca od dnia złożenia.
4. Uchwałę w sprawie przyjęcia w poczet członków osób tworzących nowe Koło podejmuje Zarząd Regionu.

§ 11

W przypadku przystąpienia do Partii środowiska politycznego Kongres Krajowy na wniosek Zarządu może podjąć bezwzględną większością głosów uchwałę o przyznaniu osobom deklarującym wstąpienie do Partii praw członkowskich i mandatów delegatów w liczbie nieprzewyższającej 25% delegatów, o których mowa w § 22 ust. 4. Przepisu § 12 ust. 2 nie stosuje się.

§ 12

1. Członkom Partii przysługują:

- a) czynne i bierne prawo wyborcze do władz Partii,
  - b) prawo udziału we wszystkich działaniach podejmowanych przez Partię,
  - c) prawo tworzenia sekcji tematycznych, których powstanie i regulamin podlega zatwierdzeniu przez Radę Partii odpowiedniego szczebla,
  - d) prawo tworzenia wewnątrzpartyjnych platform programowych w postaci klubu, forum lub zespołu, których powstanie i regulamin podlega zatwierdzeniu przez radę Partii odpowiedniego szczebla,
  - e) prawo używania oznak organizacyjnych Partii.
2. Prawo określone w ust. 1 lit. a członek nabywa po upływie trzech miesięcy od dnia przyjęcia w poczet członków Partii.
  3. Zarząd Regionu na wniosek Zarządu właściwego Koła może skrócić termin określony w ust. 2.
  4. Członkom sympatykom prawo określone w ust. 1 lit. a nie przysługuje.
  5. Ograniczone prawo wyborcze, o którym mowa w ust. 2 nie odnosi się do wyborów władz nowo utworzonego Koła.

§ 13

1. Członkowie są obowiązani:
  - a) popierać cele Partii i brać udział w realizacji jej zadań,
  - b) przestrzegać postanowień statutu i regulaminów oraz stosować się do uchwał władz Partii,
  - c) uczestniczyć w pracach właściwego Koła,
  - d) regularnie opłacać składki członkowskie.
2. Członkowie Partii wybrani z list lub rekomendacji do Parlamentu Europejskiego, organów państwowych lub samorządu terytorialnego, organów Unii Europejskiej, a także wybrani lub powołani na inne stanowiska mogą być zobowiązani do opłacania dodatkowych składek na potrzeby Partii. Wysokość składki oraz obowiązek jej wnoszenia ustala Rada Krajowa w drodze uchwały.
3. W przypadku, gdy członek Partii przez okres co najmniej 3 miesięcy z usprawiedliwionych przyczyn nie opłaca składek członkowskich, może być na swój wniosek uchwałą Zarządu Koła przeniesiony do rejestru członków sympatyków.
4. Uchwała, o której mowa w ust. 3, przesyłana jest przez Zarząd Koła w terminie 14 dni do Zarządu Regionu.

§ 14

1. Centralny rejestr członków prowadzi Zarząd Partii, na podstawie kopii deklaracji członkowskich przesyłanych Zarządowi Partii przez Zarząd Regionu w terminie 7 dni od przekazania ich przez Koła, a w przypadku, gdy Zarząd Regionu wnieśnie sprzeciw do uchwały o przyjęciu danej osoby w poczet członków, w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez Radę Regionalną uchwały uchylającej sprzeciw.
2. Regionalny rejestr członków prowadzą Zarządy Regionów w oparciu o deklaracje członkowskie przekazywane Zarządowi przez Koła w terminie 14 dni od podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków.

§ 15

Członkostwo Partii ustaje w przypadku:

- a) śmierci,
- b) wystąpienia zgłoszonego na piśmie Zarządowi właściwego Koła,
- c) wykluczenia,
- d) wykreślenia z rejestru członków.

§ 16

1. Z ważnych przyczyn na wniosek członka Partii jego członkostwo w partii może zostać zawieszona.
2. Uchwałę w sprawie zawieszenia członkostwa podejmuje Zarząd Koła w terminie jednego miesiąca od złożenia wniosku. Jeżeli Zarząd Koła nie podejmie w tym terminie żadnej uchwały, podejmuje ją Zarząd Regionu.
3. W okresie zawieszenia członek nie korzysta z praw członka Partii oraz jest zwolniony z obowiązku opłacania składek i uczestniczenia w pracach Koła.
4. Na wniosek zainteresowanego Zarząd Koła przywraca jego członkostwo z chwilą ustania przyczyn zawieszenia.

§ 17

1. Za nieprzestrzeganie postanowień statutu i regulaminów, niestosowanie się do uchwał władz Partii, postępowanie w sposób sprzeczny z celami Partii oraz gdy ciężą na nim zarzuty hańbiące, członek może być ukarany przez Sąd Koleżeński.
2. Sąd Koleżeński może orzekać wobec członków następujące kary:
  - a) upomnienie,
  - b) nagana,
  - c) zawieszenie w prawach członkowskich na okres od 3 miesięcy do 1 roku,
  - d) wykluczenie z Partii.

Prawomocne orzeczenie kary zawieszenia w prawach członkowskich powoduje utratę członkostwa we władzach Partii.

3. W przypadku orzeczenia kary wykluczenia z Partii, do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądu koleżeńskiego, ukarany jest z mocy prawa zawieszony w prawach członka Partii.
4. Zawieszenie upada, jeżeli orzeczenie Krajowego Sądu Koleżeńskiego nie zapadnie w ciągu trzech miesięcy.

§ 18

1. Karalność czynu powodującego odpowiedzialność przed sądem koleżeńskim ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły cztery lata.
2. Zatarcie ukarania następuje z upływem trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą upomnienia lub nagany albo wykonania kary zawieszenia. Z chwilą zatarcia ukarania uważa się je za niebyłe. Wpis o ukaraniu usuwa się z dokumentacji partyjnej.

§ 19

1. W wypadku rażącego naruszenia obowiązków członka Partii, które wyrządzi Partii poważną szkodę, Zarząd Partii może uchwałą podjętą bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków Zarządu zawiesić członka w jego prawach i przekazać sprawę do Sądu Koleżeńskiego. § 17 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
2. Uchwałą w sprawie zawieszenia podejmuje Zarząd Partii z własnej inicjatywy lub na wniosek Przewodniczącego Partii albo Zarządu Regionu.
3. Poważną szkodę wyrządza Partii w szczególności ten, kto:
  - a) należy równocześnie do innego ugrupowania politycznego konkurującego z Partią lub do konkurencyjnego przedstawicielstwa parlamentarnego albo kandyduje z konkurencyjnej wobec Partii listy wyborczej,
  - b) publicznie, poza obradami statutowych władz Partii lub innymi płaszczyznami dyskusji wewnątrzpartyjnej, zajmuje stanowisko przeciwne polityce Partii,
  - c) jako kandydat Partii wybrany do ciał przedstawicielskich nie przystępuje do Klubu Partii bądź klubu wspólnego z członkami innej partii lub z niego występuje,
  - d) upowszechnia poufne informacje o zdarzeniach w Partii lub zdradza je przeciwnikom politycznym,
  - e) sprzeniewierza majątek należący do Partii lub będący w jej dyspozycji.

§ 20

1. Członek zostaje wykreślony z rejestru członków Partii w przypadku ustalenia, że nie spełnia on któregokolwiek z warunków określonych w § 9 ust. 1 lit. a–i.
2. Członek może być wykreślony z rejestru członków Partii, gdy nie opłaca składek członkowskich przez co najmniej 6 miesięcy, o ile nie zostanie członkiem sympatykiem.
3. Uchwałą w sprawie wykreślenia z rejestru członków Partii podejmuje Zarząd Koła. Uchwała powinna wskazywać w uzasadnieniu konkretną przyczynę jej podjęcia. Odpis uchwały doręcza się niezwłocznie Zarządowi Regionu i zainteresowanemu. Od uchwały Zarządu Koła przysługuje zainteresowanemu członkowi odwołanie do Zarządu Regionu w terminie miesiąca od jej doręczenia. § 17 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

III STRUKTURA ORGANIZACYJNA PARTII

A STRUKTURA WŁADZ KRAJOWYCH

§ 21

Władzami krajowymi Partii są:

- a) Kongres Krajowy,
- b) Rada Krajowa,
- c) Przewodniczący Partii,
- d) Zarząd Partii,
- e) Krajowa Komisja Rewizyjna,
- f) Krajowy Sąd Koleżeński,
- g) Sekretarz Generalny.

§ 22

1. Najwyższą władzą Partii jest KONGRES KRAJOWY PARTII, zwoływany zgodnie z § 7.
2. Do kompetencji Kongresu Krajowego należy:
  - a) uchwalanie statutu i zmian w statucie, programu działania Partii oraz regulaminu Kongresu Krajowego,
  - b) wybieranie Przewodniczącego Partii, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowego Sądu Koleżeńskiego oraz członków Rady Krajowej,
  - c) rozpatrywanie sprawozdań ustępujących władz krajowych Partii oraz udzielanie im absolutorium na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej. Sprawozdanie władz wymienionych w § 21 lit. b-d składane jest łącznie przez Przewodniczącego Partii a w razie niemożności przez osobę wyznaczoną przez Zarząd,
  - d) rozpatrywanie spraw i podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez władze krajowe i regionalne Partii oraz przez delegatów,
  - e) podjęcie uchwały w sprawie zjednoczenia z inną partią polityczną, przystąpienia do Partii środowiska politycznego bądź rozwiązania Partii i przeznaczenia jej majątku.
3. O terminie, miejscu i przedmiocie obrad Kongresu Krajowego Zarząd Partii zawiadamia Zarządy Regionu co najmniej na dwa miesiące przed tym terminem. W przypadku zwołania Nadzwyczajnego Kongresu Krajowego w trybie określonym w ust. 8, Zarząd Partii powiadamia Zarządy Regionu co najmniej na dwa tygodnie przed tym terminem. Zarządy Regionu zawiadamiają o tym niezwłocznie Koła Partii.
4. W Kongresie Krajowym udział biorą:
  - a) delegaci na Kongres Krajowy, którzy muszą stanowić co najmniej 2/3 składu Kongresu Krajowego,oraz na prawach delegatów:
  - b) Przewodniczący Partii, członkowie Rady Krajowej, Zarządu Partii, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowego Sądu Koleżeńskiego,
  - c) posłowie, senatorowie i deputowani do Parlamentu Europejskiego będący członkami Partii.

5. Delegaci wybierani są w Regionach według zasad uchwalonych przez Radę Krajową proporcjonalnie do liczby członków, od których odprowadzone zostały obowiązkowe składki.
6. Dla podziału mandatów decydująca jest liczba członków ustalona na 6 miesięcy przed Kongresem Krajowym.
7. Mandat delegata na Kongres Krajowy zachowuje ważność do końca kadencji. W przypadku utraty praw delegata w czasie trwania kadencji opróżnione miejsce zajmowane jest przez następnego z listy kandydatów na delegata w Regionie według kolejności głosów uzyskanych na zjeździe Regionalnym. Osoby wymienione w ust. 4 lit. b i c tracą prawa delegatów w wypadku utraty członkostwa we władzach Partii lub mandatu parlamentarnego, z tym że utrata nie może nastąpić w trakcie obrad Kongresu Krajowego.
8. Nadzwyczajny Kongres Krajowy zwołuje Przewodniczący Partii lub Rada Krajowa oraz na żądanie co najmniej 1/3 Rad Regionalnych obligatoryjnie Zarząd Partii.

§ 23

1. W skład RADY KRAJOWEJ wchodzi:
  - a) Przewodniczący Partii,
  - b) Przewodniczący Regionów,
  - c) 20 – 60 członków wybranych przez Kongres Krajowy z grona delegatów na Kongres,
  - d) Członkowie dokooptowani na zasadach określonych w ust. 3,
  - e) Członkowie Zarządu Partii niewymienieni w lit. a-c, którzy zachowują członkostwo w Radzie także po rezygnacji z funkcji w Zarządzie,
  - f) posłowie, senatorowie i deputowani do Parlamentu Europejskiego będący członkami Partii, o ile nie są członkami Krajowej Komisji Rewizyjnej lub Krajowego Sądu Koleżeńskiego.
2. W przypadku, gdy członek Rady Krajowej pochodzący z wyboru dokonanego na Kongresie Krajowym przestaje być członkiem Rady Krajowej, to opróżnione miejsce jest zajmowane przez następnego z listy kandydatów zgłoszonych na Kongresie Krajowym, według kolejności głosów uzyskanych na Kongresie Krajowym.
3. Rada Krajowa może na wniosek Zarządu Partii w okresie trwania kadencji dokonywać kooptacji członków, z tym że liczba członków dokooptowanych w składzie Rady nie może być większa niż 10. Uchwała Rady Krajowej w tej sprawie podejmowana jest bezwzględną większością głosów. Przepisu § 12 ust. 2 nie stosuje się.
4. Do kompetencji Rady Krajowej należy:
  - a) uchwalanie szczegółowych programów działalności Partii stanowiących rozwinięcie programu uchwalonego przez Kongres Krajowy,
  - b) uchwalanie zasad bieżącej polityki Partii,
  - c) powoływanie Wiceprzewodniczących Partii, Sekretarza Generalnego i Skarbnika oraz wybór członków Zarządu Partii zgodnie z § 26.
  - d) powoływanie członków Rady Politycznej zgodnie z § 32 ust. 1.
  - e) powoływanie Sekretarzy Krajowych na wniosek Przewodniczącego Partii,
  - f) uchwalanie zasad wyłaniania i zatwierdzania kandydatów Partii w wyborach prezydenckich i parlamentarnych,
  - g) uchwalanie kalendarza wyborczego i zasad wyborów delegatów na Kongres Krajowy,
  - h) uchwalanie wysokości składek członkowskich,

- i) uchylanie sprzecznych z prawem lub ze statutem uchwał władz regionalnych Partii,
  - j) podejmowanie uchwał o wstępowaniu do organizacji międzynarodowych zrzeszających partie polityczne i o występowaniu z tych organizacji,
  - k) dokonywanie wiążącej wykładni statutu Partii oraz uchwał Kongresu Krajowego,
  - l) zwoływanie Nadzwyczajnego Kongresu Krajowego,
  - m) uchwalanie regulaminu postępowania przed Sądami Koleżeńskimi,
  - n) podejmowanie uchwał w innych sprawach wniesionych przez Zarząd Partii lub członków Rady Krajowej.
5. Posiedzenia Rady Krajowej zwoływane są z inicjatywy własnej przez Przewodniczącego lub przez Zarząd Partii w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Przewodniczy im Przewodniczący Partii lub z jego upoważnienia Wiceprzewodniczący albo Sekretarz Generalny. Przewodniczący Partii ma obowiązek zwołania Rady Krajowej na wniosek 1/3 jej członków.
6. W posiedzeniach Rady Krajowej mogą uczestniczyć z głosem doradczym posłowie, senatorowie i deputowani do Parlamentu Europejskiego będący członkami Klubu Parlamentarnego Partii a niebędący członkami Partii, Sekretarze Krajowi, członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowego Sądu Koleżeńkiego.

§ 24

1. PRZEWODNICZĄCY PARTII kieruje partią, reprezentuje ją w życiu społecznym i politycznym oraz przewodniczy Zarządowi Partii i Radzie Krajowej. Wiceprzewodniczący Partii zastępują Przewodniczącego oraz kierują powierzonymi dziedzinami pracy.
2. Przewodniczący jest odpowiedzialny za swe działania przed Kongresem Krajowym.

§ 25

Kongres Krajowy może na wniosek Zarządu Partii nadać godność Honorowego Przewodniczącego Partii.

§ 26

1. W skład ZARZĄDU PARTII, którego liczebność ustala Rada Krajowa, wchodzi:
  - a) Przewodniczący Partii,
  - b) Od jednego do trzech Wiceprzewodniczących Partii powoływanych na wniosek Przewodniczącego przez Radę Krajową z jej grona bezwzględną większością głosów,
  - c) Przewodniczący oraz dwaj Wiceprzewodniczący Klubu Parlamentarnego, o ile są członkami Partii,
  - d) Sekretarz Generalny oraz Skarbnik powołani na wniosek Przewodniczącego Partii przez Radę Krajową bezwzględną większością głosów,
  - e) Członkowie, których Rada Krajowa może wybrać ze swojego składu bezwzględną większością głosów.
2. Posiedzenia Zarządu Partii zwoływane są przez Przewodniczącego Partii z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej 1/3 członków Zarządu.
3. Do kompetencji Zarządu Partii należy:
  - a) wykonywanie uchwał Kongresu Krajowego i Rady Krajowej,

- b) zajmowanie stanowiska w sprawach będących przedmiotem zainteresowania Partii,
  - c) składanie Radzie Krajowej sprawozdań ze swej działalności,
  - d) uchwalanie regulaminów wewnętrznych Partii,
  - e) powoływanie rzecznika prasowego Partii na wniosek Przewodniczącego Partii,
  - f) reprezentowanie Partii przy czynnościach prawnych i przed sądami na zasadach określonych w ust. 5.
4. Podejmowanie decyzji w sprawach Partii, które nie zostały zastrzeżone do kompetencji innych władz, należy do Zarządu Partii.
5. Do reprezentowania Partii przed sądami, instytucjami i organami administracji publicznej, składania w jej imieniu oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w jej imieniu, także w obrocie cywilnoprawnym i gospodarczym, upoważnieni są: Przewodniczący Partii, Wiceprzewodniczący, Sekretarz Generalny lub inny członek Zarządu upoważniony przez Przewodniczącego, działający łącznie ze Skarbnikiem lub innym członkiem Zarządu upoważnionym przez Skarbnika. Osoby te mogą, z zachowaniem powyższych zasad reprezentacji ustanowić pełnomocnika uprawnionego do działania w zakresie i na warunkach ustalonych w pełnomocnictwie.

§ 27

1. SEKRETARZ GENERALNY we współdziałaniu ze swymi zastępcami:
- a) prowadzi i koordynuje działalność organizacyjną Partii na terenie kraju,
  - b) powołuje i kieruje pracą Biura Krajowego,
  - c) koordynuje pracę Sekretariatów Krajowych i zapewnia im pomoc ze strony Biura Krajowego,
  - d) składa sprawozdania Kongresowi Krajowemu, Radzie Krajowej i Zarządowi Partii.
2. Sekretarz Generalny, Skarbnik Partii i zastępcy Sekretarza Generalnego oraz Sekretarze Krajowi a także Sekretarz Klubu Parlamentarnego tworzą Sekretariat Generalny Partii, którego pracą kieruje Sekretarz Generalny.
3. Zastępcy Sekretarza Generalnego powoływani są i odwoływani przez Radę Krajową na wniosek Sekretarza Generalnego.

§ 28

1. Do zadań Sekretarzy Krajowych należy realizowanie bieżącej polityki Partii w ich zakresie działania oraz przedkładanie propozycji decyzji Zarządowi Partii i Klubowi Parlamentarnemu.
2. W skład poszczególnych Sekretariatów Krajowych wchodzi: Sekretarz Krajowy, rzecznicy Klubu Parlamentarnego w zakresie objętym zainteresowaniem sekretariatu oraz członkowie Sekretariatu powołani przez Sekretarza Krajowego.
3. Pracą Sekretariatów Krajowych kierują właściwi Sekretarze Krajowi przy współpracy wyznaczonego przez Klub Parlamentarny rzecznika parlamentarnego.
4. Sekretariaty Krajowe współpracują z regionalnymi rzecznikami Partii odpowiadającymi za problematykę objętą zainteresowaniem Sekretariatu i w razie potrzeby tworzą zespoły ekspertów, dbając o właściwy obieg informacji pomiędzy organami Partii, jej Klubem Parlamentarnym i rządem oraz opinią publiczną.

§ 29

1. KRAJOWA KOMISJA REWIZYJNA PARTII składa się z trzech do pięciu członków. Wybiera ona ze swego grona Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza.
2. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Krajowa Komisja Rewizyjna:
  - a) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrolę finansową działalności Partii,
  - b) występuje do Kongresu Krajowego i do Rady Krajowej z wnioskami wynikającymi z tych kontroli i z żądaniem usunięcia stwierdzonych uchybień,
  - c) składa sprawozdania ze swej działalności Kongresowi Krajowemu,
  - d) występuje do Kongresu Krajowego z wnioskami dotyczącymi absolutorium dla ustępującej Rady Krajowej i Zarządu Partii,
  - e) nadzoruje działalność Regionalnych Komisji Rewizyjnych,
  - f) uchwała regulamin ustalający organizację i tryb działania Regionalnych Komisji Rewizyjnych.
4. Posiedzenia Krajowej Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na pół roku. Jej członkowie mają prawo wglądu do wszystkich dokumentów Partii dotyczących jej działalności finansowej.

§ 30

1. KRAJOWY SĄD KOLEŻEŃSKI PARTII składa się z trzech do pięciu członków. Wybiera ze swego grona Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza.
2. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Krajowy Sąd Koleżeński:
  - a) opracowuje na wniosek Przewodniczącego Partii lub Rady Krajowej projekty wykładni uchwał Kongresu Krajowego i statutu Partii,
  - b) opracowuje projekt regulaminu działania Sądów Koleżeńskich,
  - c) rozstrzyga spory kompetencyjne między poszczególnymi władzami Partii,
  - d) rozpatruje odwołania od orzeczeń Regionalnych Sądów Koleżeńskich,
  - e) określa właściwość Sądów w przypadkach wątpliwych.
4. Członkowie Krajowego Sądu Koleżeńkiego mają prawo wglądu do wszelkich dokumentów, które mają związek z prowadzonymi przez Sąd sprawami.

B RADA POLITYCZNA PARTII

§ 31

1. RADA POLITYCZNA PARTII jest organem konsultacyjno-doradczym władz krajowych Partii.
2. Zadaniem Rady Politycznej jest:
  - a) formułowanie projektów długofalowej strategii politycznej Partii,
  - b) opracowywanie propozycji dla Zarządu Partii w zakresie realizacji strategii politycznej,
  - c) inicjowanie i inspirowanie debat programowych,
  - d) koordynowanie działalności wewnątrzpartyjnych platform programowych,

- e) przedstawianie Radzie Krajowej okresowej oceny realizacji strategii politycznej Partii,
  - f) zajmowanie stanowiska w bieżących sprawach politycznych.
3. Rada Polityczna może podejmować uchwały zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków. Uchwała Rady Politycznej staje się przedmiotem debaty na najbliższym posiedzeniu Rady Krajowej.

§ 32

1. W skład Rady Politycznej wchodzi członkowie Partii, którzy pełnili funkcję Prezesa Rady Ministrów lub Przewodniczącego Partii, a ponadto członkowie wybrani przez Radę Krajową w łącznej liczbie nie większej niż 30 osób, przy czym połowa członków Rady wybierana jest na wniosek Zarządu Partii.
2. Pracami Rady Politycznej kieruje Przewodniczący wybierany przez Radę Krajową bezwzględną większością głosów. Przewodniczący Rady Politycznej ma prawo uczestniczyć w pracach Zarządu Partii.
3. Rada Polityczna wybiera ze swego grona Zastępcę Przewodniczącego i Sekretarza Rady, którzy wraz z Przewodniczącym tworzą Prezydium Rady Politycznej. Członkowie Prezydium mogą zastępować Przewodniczącego w razie jego nieobecności.
4. Rada Polityczna powoływana jest na czas trwania kadencji władz krajowych Partii.
5. Członkostwo w Radzie Politycznej można łączyć z członkostwem we władzach Partii wszystkich szczebli z wyjątkiem Zarządu Partii.

C WŁADZE REGIONALNE PARTII

§ 33

1. Władzami Regionalnymi Partii są:
  - a) Zjazd Regionalny,
  - b) Rada Regionalna,
  - c) Przewodniczący Regionu,
  - d) Zarząd Regionu,
  - e) Regionalna Komisja Rewizyjna,
  - f) Regionalny Sąd Koleżeński.
2. Region obejmuje swym zasięgiem teren jednego województwa z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Zarząd Partii na wniosek Przewodniczącego Partii lub zainteresowanych Regionów może powołać Region obejmujący swym zasięgiem część województwa stanowiącą obszar jednego lub więcej okręgów wyborczych do Sejmu RP.

§ 34

1. Jeżeli na terenie województwa działa więcej niż jeden Region, Zarządy Regionów powołują Wojewódzką Komisję Koordynacyjną. W skład Wojewódzkiej Komisji wchodzi Przewodniczący Regionów, po jednym Wiceprzewodniczącym Regionu wskazanym przez Zarząd Regionu i Sekretarze Regionów. Wojewódzka Komisja Koordynacyjna wybiera ze swojego grona Przewodniczącego Komisji, Wiceprzewodniczącego Komisji i Sekretarza Komisji.

2. Wojewódzka Komisja Koordynacyjna zapewnia przepływ informacji i koordynację działań Regionów, których siedziby leżą w obszarze jednego województwa. Reprezentuje także stanowisko Partii wobec wojewódzkich władz państwowych i samorządowych.

§ 35

1. Rady Regionalne mogą zawierać porozumienia o utworzeniu organizacji ponadregionalnej w celu podjęcia wspólnych działań.
2. Tworzone w ramach tej współpracy organy nie posiadają uprawnień władz partyjnych.
3. Porozumienia ponadregionalne są zgłaszane Zarządowi Partii przez zainteresowane Zarządy Regionów.

§ 36

1. Najwyższą władzą Partii w Regionie jest ZJAZD REGIONALNY zwoływany przez Zarząd Regionu zgodnie z § 7.
2. Do kompetencji Zjazdu Regionalnego należy:
  - a) uchwalanie programu i kierunków działania Partii w Regionie,
  - b) uchwalanie regulaminu Zjazdu Regionalnego,
  - c) wybieranie Przewodniczącego Regionu, Regionalnej Komisji Rewizyjnej, Regionalnego Sądu Koleżeńskiego oraz członków Rady Regionalnej,
  - d) wybieranie delegatów na Kongres Krajowy,
  - e) rozpatrywanie sprawozdań ustępujących władz Regionalnych Partii oraz udzielanie absolutorium na wniosek Regionalnej Komisji Rewizyjnej. Sprawozdanie władz wymienionych w § 33 ust. 1 lit. b-d składane jest łącznie przez Przewodniczącego Regionu, a w razie niemożności przez osobę wyznaczoną przez Zarząd,
  - f) rozpatrywanie spraw i podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez władze krajowe i regionalne Partii oraz przez delegatów.
3. O terminie, miejscu i przedmiocie obrad Zjazdu Regionalnego Zarząd Regionu zawiadamia Koła Partii co najmniej na miesiąc przed tym terminem. W przypadku zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Regionalnego w trybie określonym w ust. 5, Zarząd Regionu zawiadamia Koła Partii co najmniej na dwa tygodnie przed tym terminem.
4. W Zjeździe Regionalnym udział biorą: delegaci na Zjazd Regionalny, którzy muszą stanowić co najmniej 2/3 składu Zjazdu Regionalnego oraz na prawach delegatów Przewodniczący Regionu, członkowie Rady Regionalnej, Zarządu Regionu, Regionalnej Komisji Rewizyjnej, Regionalnego Sądu Koleżeńskiego a także posłowie, senatorowie oraz deputowani do Parlamentu Europejskiego będący członkami Partii w Regionie. Delegatów wybierają Koła. § 22 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.
5. Nadzwyczajny Zjazd Regionalny zwołuje Przewodniczący Regionu lub Rada Regionalna oraz na żądanie co najmniej 1/3 Kół obligatoryjnie Zarząd Regionu.

§ 37

1. W skład RADY REGIONALNEJ wchodzi:
  - a) Przewodniczący Regionu,
  - b) członkowie wybrani przez Zjazd Regionalny w liczbie od 6 do 40, według zasad uchwalonych przez Zjazd Regionalny,

- c) posłowie i senatorowie oraz deputowani do Parlamentu Europejskiego będący członkami Partii w Regionie,
  - d) radni Sejmiku Wojewódzkiego będący członkami Partii w Regionie,
  - e) Przewodniczący Kół z terenu działania Regionu liczących ponad 35 członków,
  - f) członkowie Zarządu Regionalnego niewymienieni w lit. a-d, którzy mogą zachować członkostwo także po rezygnacji z funkcji w Zarządzie,
  - g) członkowie dokooptowani zgodnie z ust. 4, z tym że łącznie (lit. a-f) Rada Regionalna liczy nie więcej osób niż dwukrotność liczby członków wybranych bezpośrednio przez Zjazd Regionalny powiększoną o liczbę posłów i senatorów (lit. b i c).
2. Do kompetencji Rady Regionalnej należy:
- a) uchwalanie szczegółowych programów działalności Partii w Regionie stanowiących rozwinięcie programu uchwalonego przez Zjazd Regionalny,
  - b) uchwalanie zasad bieżącej polityki Partii w Regionie,
  - c) powoływanie Wiceprzewodniczących Regionu, Sekretarza Regionalnego, Skarbnika Regionalnego zgodnie z § 39 ust. 1 oraz wybór członków Zarządu Regionu,
  - d) określanie szczegółowych zasad wyboru delegatów na Zjazd Regionalny,
  - e) przedstawianie Zjazdowi Regionalnemu sprawozdań,
  - f) zwoływanie nadzwyczajnego Zjazdu Regionalnego,
  - g) uchwalanie zasad wskazywania kandydatów do władz samorządowych,
  - h) uchwalanie zasad współdziałania z posłami, senatorami i radnymi Partii z terenu Regionu,
  - i) uchylanie sprzecznych z prawem lub ze statutem uchwał Kół,
  - j) podejmowanie uchwał w innych sprawach wniesionych przez władze krajowe, Zarząd Regionu, członków Rady Regionalnej lub Koła Partii.
3. Posiedzenia Rady Regionalnej odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał i są zwoływane przez Przewodniczącego Regionu z własnej inicjatywy lub przez Zarząd Regionu albo przez Sekretarza Generalnego Partii.
4. Przepisy § 23 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że liczba dokooptowanych osób nie może przekraczać 20% składu Rady Regionalnej.

§ 38

1. PRZEWODNICZĄCY REGIONU kieruje bieżącą działalnością Partii na terenie Regionu, reprezentuje ją na zewnątrz i działa w jej imieniu. Ponadto przewodniczy obradom Rady Regionalnej oraz Zarządu Regionu.
2. Przewodniczący jest odpowiedzialny za swe działania przed Zjazdem Regionalnym.

§ 39

1. W skład ZARZĄDU REGIONU wchodzi:
  - a) Przewodniczący Regionu,
  - b) od jednego do trzech Wiceprzewodniczących Regionu powoływanych na wniosek Przewodniczącego Regionu przez Radę Regionalną z jej grona bezwzględną większością głosów,
  - c) Sekretarz oraz Skarbnik Regionu powoływani na wniosek Przewodniczącego Regionu przez Radę Regionalną bezwzględną większością głosów,

- d) członkowie, których Rada Regionalna może wybrać ze swego grona bezwzględną większością głosów.
2. Do kompetencji Zarządu Regionu należy:
    - a) wykonywanie uchwał Rady Regionalnej,
    - b) zajmowanie stanowiska w bieżących sprawach Partii na terenie Regionu,
    - c) podejmowanie decyzji o tworzeniu i znoszeniu lokalnych struktur Partii oraz ustalanie zasad ich działania,
    - d) utrzymywanie bieżącego kontaktu z posłami i senatorami Partii, Sekretarzami Krajowymi oraz członkami Partii uczestniczącymi we władzach samorządowych i w administracji rządowej,
    - e) utrzymywanie ścisłego kontaktu z władzami krajowymi Partii i współdziałanie z władzami Partii z innych Regionów,
    - f) rozpatrywanie postulatów Walnych Zebrań Kół do władz Partii,
  3. Podejmowanie decyzji w sprawach Regionu, które nie zostały zastrzeżone do kompetencji innych władz, należy do Zarządu Regionu.
  4. Posiedzenia Zarządu Regionu zwołuje Przewodniczący Regionu z własnej inicjatywy lub na wniosek 1/3 składu Zarządu.
  5. Zarząd Regionu w uzasadnionych przypadkach może wstrzymać wykonanie uchwały Koła Partii w Regionie lub zawiesić działalność Koła, występując jednocześnie do Rady Regionalnej z odpowiednim wnioskiem. Od decyzji Zarządu przysługuje odwołanie do Rady Regionalnej w ciągu tygodnia od jej podjęcia. Złożenie odwołania nie wstrzymuje wykonania uchwały Zarządu, a Rada Regionalna rozstrzyga sprawę w terminie 1 miesiąca.

§ 40

1. Zarząd Partii w odniesieniu do władz regionalnych oraz Zarząd Regionu w odniesieniu do Kół i ich władz mogą w uzasadnionych przypadkach wstrzymać wykonanie uchwał, zawiesić działalność odpowiednich władz lub pełnienie określonych funkcji lub zarządzić nowe wybory, ustanawiając zarząd prowizoryczny do czasu przeprowadzenia nowych wyborów w ciągu 3 miesięcy.
2. Od decyzji określonej w ust. 1 przysługuje odwołanie odpowiednio do Rady Krajowej lub Rady Regionalnej w ciągu tygodnia od jej podjęcia. Złożenie odwołania nie wstrzymuje wykonania uchwały Zarządu, który niezwłocznie przekazuje sprawę odpowiedniej radzie.
3. Zarządowi prowizorycznemu przysługują prawa zawieszonych władz Partii.

§ 41

1. REGIONALNA KOMISJA REWIZYJNA składa się z trzech do pięciu członków. Wybiera ona ze swego grona Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza. Postanowienia § 29 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
2. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Do kompetencji Regionalnej Komisji Rewizyjnej należy:
  - a) przeprowadzenie przynajmniej raz w roku kontroli działalności finansowej Partii w Regionie,
  - b) występowanie do regionalnych władz Partii z wnioskami wynikającymi z tych kontroli i żądanie usunięcia stwierdzonych uchybień,
  - c) składanie sprawozdań ze swej działalności Zjazdowi Regionalnemu,

- d) występowanie wobec władz Zjazdu Regionalnego z wnioskiem dotyczącym udzielenia absolutorium ustępującej Radzie Regionalnej i Zarządowi Regionu,
  - e) występowanie z wnioskiem o zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Zjazdu Regionalnego.
4. Organizację i tryb działania Regionalnych Komisji Rewizyjnych określa regulamin uchwalany przez Krajową Komisję Rewizyjną.

§ 42

1. REGIONALNY SĄD KOLEŻEŃSKI składa się z trzech do pięciu członków, którzy wybierają ze swego grona Przewodniczącego, jego Zastępcę i Sekretarza.
2. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Do zadań Regionalnego Sądu Koleżeńskiego należy rozstrzyganie sporów pomiędzy członkami Partii powstałych na tle prowadzonej w Partii działalności oraz rozstrzyganie zarzutów wysuniętych przeciwko członkom Partii.
4. Z wnioskiem do Regionalnego Sądu Koleżeńskiego o ukaranie członka występuje Zarząd właściwego Koła, Zarząd Regionu lub Zarząd Partii, podejmując uchwałę po wysłuchaniu zainteresowanego. W przypadku dwukrotnego niestawienia się zainteresowanego w wyznaczonym terminie, uchwała o skierowaniu wniosku do Regionalnego Sądu Koleżeńskiego podejmowana jest zaocznie.
5. Od orzeczenia Regionalnego Sądu Koleżeńskiego członkowi oraz Zarządowi Regionu i Zarządowi Partii przysługuje prawo wniesienia odwołania do Krajowego Sądu Koleżeńskiego w terminie 14 dni od zawiadomienia o treści orzeczenia.
6. Organizacja i tryb postępowania przed Sądami Koleżeńskimi oraz tryb rozpatrywania odwołań określa regulamin uchwalony przez Radę Krajową na wniosek Krajowego Sądu Koleżeńskiego.

§ 43

1. KOMISJA OKRĘGOWA jest organem pomocniczym Partii powoływanym przez Zarząd Regionu w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów parlamentarnych w Regionach obejmujących obszar więcej niż jednego okręgu wyborczego do Sejmu RP. Terenem działania Komisji Okręgowej jest obszar jednego okręgu wyborczego do Sejmu RP.
2. W skład Komisji Okręgowej wchodzi członkowie Zarządu Regionu pochodzący z terenu okręgu wyborczego i przewodniczący działających w nim kół.
3. Pracami Komisji Okręgowej kieruje Pełnomocnik Okręgowy powoływany przez Zarząd Regionu.
4. Do zadań Komisji Okręgowej należy:
  - a) przygotowanie propozycji kandydatów do Sejmu i Senatu z okręgu,
  - b) zorganizowanie okręgowego sztabu wyborczego,
  - c) wybór i przygotowanie osób niezbędnych do przeprowadzenia procedur wyborczych (pełnomocnicy, mężowie zaufania, członkowie komisji wyborczych),
  - d) nadzór nad przebiegiem kampanii wyborczej w okręgu,
  - e) nadzór nad przygotowaniem sprawozdań z przebiegu wyborów,
  - f) wykonywanie uchwał i poleceń władz regionalnych i krajowych związanych z wyborami parlamentarnymi.
5. Komisje Okręgowe są powoływane także w celu przygotowania i przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego na podstawie porozumienia właściwych Zarządów Regionów i na

zasadach w nim określonych. W przypadku braku porozumienia pomiędzy właściwymi Zarządami Regionów, Komisję Okręgową może wyznaczyć Zarząd Partii. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

D KOŁA PARTII

§ 44

1. Wszyscy członkowie Partii należą do podstawowych jednostek organizacyjnych, którymi są Koła. Dopuszczalne jest członkostwo tylko w jednym Kole. W przypadku przystąpienia do Koła osoby będącej członkiem Partii, Zarząd Koła niezwłocznie powiadomi o tym Zarząd Regionu, który niezwłocznie podejmie wszelkie czynności mające na celu dokonanie zmian w odpowiednich rejestrach członków Partii.
2. Członkowie Partii lub osoby deklarujące wolę wstąpienia do Partii mogą utworzyć Koło podejmując uchwałę na zebraniu założycielskim. Do utworzenia Koła potrzeba co najmniej 5 członków.
3. Powstanie Koła podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Regionu w terminie 1 miesiąca od złożenia wniosku. Wniosek o zatwierdzenie utworzenia Koła powinien zawierać informacje o dotychczasowej przynależności założycieli nowego Koła do Kół Partii. Koło powstaje z dniem zatwierdzenia jego utworzenia przez Zarząd Regionu, a wszelkie uchwały władz Koła podjęte przed tą datą uważa się za podjęte pod warunkiem zatwierdzenia utworzenia Koła. Od decyzji o odmowie zatwierdzenia służy odwołanie do Rady Regionalnej w terminie 2 tygodni. Decyzja Rady Regionalnej jest ostateczna.
4. W działalności Kół mogą uczestniczyć sympatycy Partii, w tym młodzież poniżej 18 lat.
5. Koła mogą podejmować uchwały w obecności co najmniej 1/3 członków.

§ 45

Władzami Koła są:

- a) Walne zebranie członków Koła,
- b) Przewodniczący Koła,
- c) Zarząd Koła,
- d) Komisja Rewizyjna, jeżeli Koło liczy co najmniej 50 osób.

§ 46

1. WALNE ZEBRANIE członków Koła jest najwyższą władzą Koła. Do jego kompetencji należy:
  - a) wybór delegatów na Zjazd Regionalny,
  - b) ustalenie liczebności Zarządu,
  - c) wybór Przewodniczącego i Zarządu Koła,
  - d) udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi,
  - e) wykonywanie uchwał władz Partii,
  - f) występowanie z wnioskami i postulatami do władz Partii,
  - g) podejmowanie uchwał w sprawach stanowiących przedmiot prac samorządu terytorialnego,
  - h) podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach Koła.

2. Walne zebranie jest zwoływane przez Zarząd nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Zarząd jest obowiązany zwołać walne zebranie również na żądanie 1/3 członków Koła. O zebraniu Zarząd jest obowiązany zawiadomić członków Koła oraz Zarząd Regionu co najmniej na dwa tygodnie przed terminem.
3. W uzasadnionych przypadkach, szczególnie, gdy brak jest informacji o działalności Koła przez okres co najmniej 6 miesięcy, walne zebranie Koła zwołuje Zarząd Regionu. O zebraniu Zarząd Regionu informuje członków Koła co najmniej na dwa tygodnie przed terminem w formie pisemnej.

§ 47

1. Zarząd Regionu może podjąć uchwałę o likwidacji Koła, jeżeli:
  - a) liczba członków Koła spadła poniżej 5 osób,
  - b) Koło nie spełnia obowiązków statutowych przez okres co najmniej 1 roku.
2. O zamiarze podjęcia uchwały Zarząd Regionu powiadamia Zarząd Koła.
3. Od uchwały w przedmiocie likwidacji Koła jego członkom, oraz zarządowi Koła przysługuje odwołanie do Rady Regionalnej w terminie 14 dni od jej doręczenia.

§ 48

PRZEWODNICZĄCY KOŁA kieruje bieżącą działalnością Koła, reprezentuje je na zewnątrz i działa w jego imieniu. Ponadto przewodniczy obradom Koła oraz Zarządu Koła.

§ 49

ZARZĄD KOŁA składa się z Przewodniczącego Koła, Sekretarza, Skarbnika, jednego lub dwóch Wiceprzewodniczących i członków. Zarząd ma obowiązek:

- a) przedstawiać walnemu zebraniu roczne sprawozdania,
- b) na bieżąco informować członków Koła o działalności władz Partii i o podejmowanych przez nie uchwałach,
- c) wykonywać uchwały władz Partii,
- d) organizować spotkania dyskusyjne.

§ 50

1. Reprezentacją Partii w organach samorządu terytorialnego są Kluby lub Zespoły radnych Partii.
2. Klub lub Zespół radnych konsultuje stanowiska w istotnych kwestiach z Zarządem Regionu lub Koła, stosownie do terenu działania organu samorządowego.
3. W sprawach zawierania koalicji politycznych w organach samorządowych uchwały Rady Regionalnej, a w przypadkach niecierpiących zwłoki Zarządu Regionu, są dla radnych Partii obowiązujące.

§ 51

KOMISJA REWIZYJNA KOŁA:

- a) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrolę finansową działalności Koła,
- b) występuje z wnioskami wynikającymi z kontroli,
- c) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła.

§ 52

1. Jeżeli na terenie powiatu działa więcej niż jedno koło, Zarządy Kół powołują Powiatową Komisję Koordynacyjną. W skład Powiatowej Komisji wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Sekretarze i Skarbnicy Kół oraz wójtowie (burmistrzowie, prezydenci), starostowie, członkowie zarządu powiatu, radni gminni i powiatowi należący do Partii. Powiatowa Komisja Koordynacyjna wybiera ze swojego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Komisji.
2. Powiatowa Komisja Koordynacyjna zapewnia przepływ informacji i koordynację działań Kół, których siedziby leżą w obszarze jednego powiatu. Reprezentuje także stanowisko Partii wobec powiatowych władz samorządowych.

§ 53

Rada Krajowa może uchwalić regulamin ramowy Kół Partii.

IV MAJĄTEK PARTII

§ 54

Majątkiem Partii są ruchomości, nieruchomości i prawa majątkowe.

§ 55

1. Majątek Partii powstaje na zasadach określonych w ustawach ze:
  - a) składek członkowskich,
  - b) darowizn, spadków i zapisów,
  - c) dochodów z majątku,
  - d) dotacji i subwencji.
2. Środki finansowe Partii, w tym wpłaty ze składek członkowskich, gromadzone są na rachunkach bankowych Partii.
3. Zarząd Partii tworzy Fundusz Eksperymentalny i Fundusz Wyborczy,
4. Szczegółowe zasady gromadzenia zasobów finansowych i gospodarowanie nimi uchwała Rada Krajowa.

V ORGANIZACJE STOWARZYSZONE

§ 56

1. Rada Krajowa może podjąć uchwałę o stowarzyszeniu z Partią organizacji społecznej o celach programowych zbieżnych z celami Partii, po podjęciu stosownej uchwały przez władze tej organizacji.
2. Uchwała o stowarzyszeniu określa zasady współpracy Partii z organizacją społeczną.

VI POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 57

Statut i jego zmiany uchwalane są przez Kongres Krajowy bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 58

W przypadku zmian podziału administracyjnego państwa lub zmian podziału na okręgi wyborcze, uchwałę o dostosowaniu struktury Regionalnej Partii do nowych granic podejmuje Rada Krajowa.

§ 59

Uchwałę o rozwiązaniu Partii, połączeniu z inną partią i o przeznaczeniu majątku oraz powołaniu komisji likwidacyjnej podejmuje Kongres Krajowy większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

VII POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

§ 60

1. Partia wypełnia wszystkie zobowiązania krajowe i międzynarodowe, jakich stroną była działając pod nazwą Unia Wolności oraz przejmuje uprawnienia Unii Wolności.
2. Partia pozostaje członkiem stowarzyszeń i organizacji międzynarodowych, członkostwo których nabyła pod nazwą Unia Wolności.

§ 61

1. Członkami Partii z chwilą uchwalenia niniejszego statutu zostają:
  - a) członkowie Unii Wolności, dla których na poczet stażu członkowskiego, o którym mowa w § 12 ust. 2 zalicza się okres dotychczasowego członkostwa Unii Wolności,
  - b) osoby, które złożyły deklarację wstąpienia i zostały zaakceptowane przez Zarządy Regionalne Unii Wolności właściwe dla ich miejsca zamieszkania lub pobytu czasowego,
  - c) osoby rekomendowane przez Zarząd Unii Wolności.
2. Członkowie określeni w ust. 1 lit. b i c wchodzi w skład kół właściwych dla ich miejsca zamieszkania składając jednocześnie własnoręcznie podpisaną deklarację członkowską.
3. Członkowie sympatycy Unii Wolności stają się członkami sympatykami Partii.
4. W stosunku do osób opisanych w ust. 1 lit. b i c przepisu § 12 ust. 2 nie stosuje się.

§ 62

Wykreślony

§ 63

Wykreślony

§ 64

Wykreślony

§ 65

Wykreślony

§ 66

Statut wchodzi w życie z chwilą uchwalenia.